

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

4. redna seja občinskega sveta **dne 30. maja 2019**

Gradivo za 13. točko dnevnega reda

ZADEVA: Poročilo o priseljevanju tujcev

Poročevalka: Irena JEREB, vodja Oddelka za družbene dejavnosti

Vabljeni: Sabina Hrovatin, podsekretarka v Uradu za migracije, MNZ RS
Mija Javornik, predstavnica Urada za razvoj in kakovost izobraževanja,
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS
Mag. Emil Trontelj, načelnik UE Slov. Bistrica
Mag. Aleksander Lubej, komandir PP Slov. Bistrica
Mag. Robert Vrečko, vodja Medobč. inšpektorata in redarstva
Stanka Stegne, ravnateljica Vrtca Otona Župančiča
Marjeta Kovač, vodja Urada za delo Slov. Bistrica
Tatjana Pufič, ravnateljica OŠ Poh. odreda Slov. Bistrica
Sonja Arbeiter, ravnateljica 2. OŠ Slov. Bistrica
Mag. Iva Pučnik Ozimič, ravnateljica Srednje šole Slov. Bistrica
Mag Brigita Kruder, direktorica Ljudske univerze Slov. Bistrica

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA

Občinska uprava

Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 20, 81 81 912, **fax:** + 386 2 / 843 28 50 **e-mail:** obcina@slov-bistrica.si
uradna spletna stran <http://www.slovenska-bistrica.si>

Številka: 4/2019-PT

Datum: 08.04.2019

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

ZADEVA: Poročilo o priseljevanju tujcev

I. PREDLAGATELJ

Župan, dr. Ivan ŽAGAR

II. DELOVNO TELO, PRISTOJNO ZA OBRAVNAVO

Odbor za družbene dejavnosti

III. VRSTA POSTOPKA

Enofazni

IV. PRAVNE PODLAGE

- Statut Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 55/10)

V. NAMEN, CILJI SPREJEMA

V skladu s programom dela občinskega sveta, smo v občinski upravi na podlagi podatkov posredovanih na javni tribuni, ki je bila v Slov. Bistrici, dne 28.3. 2019 in javno dostopnih podatkov, pripravili poročilo vezano na tematiko priseljevanja tujcev.

Odkar obstaja človeštvo, obstajajo selitve ljudi. Ljudje se oz. so se selili zaradi različnih razlogov. Na območju, kjer živimo Slovenci, smo se iz različnih vzrokov vedno soočali s priseljevanjem posameznikov in skupin iz drugih kultur. Povečanje priseljevanja pod vplivom globalizacije, ki je spodbujeno z evropskimi integracijskim procesi, je zgolj nadaljevanje teh gibanj v drugačnem obsegu in iz novih izvornih okolij.

Tudi na območje naše občine so se in se bodo priseljevali tujci. Večina jih prihaja, da si izboljša svojo ekonomsko situacijo.

Pogoje, način vstopa, zapustitev in bivanje tujcev v naši državi ureja Zakon o tujcih (ZTuj-2) ter zakoni in podzakonski akti s področja delovne zakonodaje, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva.

Za bivanje pri nas tujci potrebujejo dovoljenje za prebivanje. Dovoljenje za prebivanje pomeni dovoljenje za vstop v našo državo in prebivanje za določen čas in določen namen ali prebivanje za nedoločen čas. Prvo dovoljenje za začasno prebivanje se lahko izda le kot dovoljenje za začasno prebivanje in si ga morajo tujci pridobiti pred vstopom v državo, razen v izjemni primerih, ki so določeni z zakonom.

Po petletnem neprekinjenem (z krajšimi odsotnostmi) zakonitem bivanju, ustreznem zdravstvenem zavarovanju in zadostnimi sredstvi za preživljanje, lahko tujci pridobijo dovoljenje za stalno prebivanje.

Tujci, ki imajo veljavno dovoljenje za stalno prebivanje ali že eno leto prebivajo v državi na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje, lahko zaprosijo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje za svoje družinske člane. Pravica do združitve družine pa se ne prizna tujcem, ki imajo dovoljenje za začasno prebivanje izdano kot dnevni delovni migranti ali zaradi opravljanja sezonskega dela.

Dovoljenje za začasno ter za stalno prebivanje tujcev izdaja upravna enota, na območju katere tujec prebiva oziroma namerava prebivati, v primerih iz razloga zaposlitve ali dela pa lahko izdaja in podaljšuje dovoljenja tudi upravna enota, kjer je sedež delodajalca. Pregled izdanih dovoljenj za celotno državo je dostopen na spletnem naslovu: www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/tujci_v_sloveniji/statistika/

Na podlagi podatkov pridobljenih in navedene spletne strani, je na dan 31.3.2019 imelo veljavno dovoljenje (začasno ali stalno) za prebivanje v Republiki Sloveniji 181.539 tujcev. Od tega je bilo državljanov Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljevanju EGS) 28.146, državljanov tretjih držav pa 153.393. Iz območja EGS je imelo veljavno dovoljenje za prebivanje največ državljanov Hrvaške (12.493), sledijo državljani Bolgarije (5084) in Italije (2318).

Iz območja tretjih držav je imelo veljavno dovoljenje za prebivanje 79.341 državljanov Bosne in Hercegovine, iz Kosova 23.348 in iz Srbije 19.552.

Preglednica 1: Delež tujcev v UE Slov. Bistrica - veljavna delovna dovoljenja za prebivanje (DP)

Leto	Število tujcev
2014	826
2015	892
2016	1022
2017	1177
2018	1552
2019	1622

Vir: MNZ- Javna tribuna 28.3.2019, Slov. Bistrica

Preglednica 2: Nacionalnost tujcev UE Slov. Bistrica

Nacionalnost	Dovoljenje/stalno preb.	Dovoljenje/začasno preb.	Skupaj
Kosovo	432	263	695
BIH	185	318	503
Srbija	93	147	240
Makedonija	55	29	84
Ukrajina	18	7	25
Rusija	17	5	22
Ostali	28	25	53

Vir: MNZ- Javna tribuna 28.3.2019, Slov. Bistrica

Če pogledamo podatke o tujcih-otrocih, ki obiskuje vrtec ali šolo, ugotavljamo, da je priseljevanje skoncentrirano na mesto Slovenska Bistrica, kar pomeni da večina tujcev, ki ima izdano dovoljenje za bivanje in imajo družino živi v Slovenski Bistrici. Po večini prihajajo iz Kosova.

Po določenih šolske zakonodaje imajo otroci tujci pravico do vključevanja v osnovno in srednjo šolo pod enakimi pogoji kot otroci slovenskih državljanov V zakonu o vrtcih otroci tujih državljanov niso posebej omenjeni, je pa v zakonu zapisano, da poteka predšolska vzgoja po načelih enakih možnosti za otroke in starše, upoštevajoč različnost med otroki in pravice do izbire id drugačnosti.

V Smernicah za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole (2012) se tudi vrtce zavezuje k udeležanju načela » vključujočega pristopa pri uresničevanju pravic otrok tujcev do izobraževanja in njihovo učinkovito vključitev in oblikovanje medkulturne družbe«. V okviru napotkov in idej za vrtce je predvidena skrb za učenje slovenščine, vendar pa brez podrobnejše razdelave kot je sicer zapisana za osnovne/srednje šole in dijaške domove. V vrtcih ni predvidena dodatna strokovna pomoč za poučevanje slovenščine.

Po podatkih Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica v tem šolskem letu vrtec obiskuje 44 otrok tujcev, ki so nameščeni po posameznih enotah vrtca. (Sonček – 15 otrok, Sonček – Ozka ulica – 5 otrok, Ciciban – 21 otrok , enote v drugih občinah 2- otroka) Ti otroci se ne obravnavajo drugače kot ostali otroci. Tako kot težko razumejo otroka, ki še ne govori, se ga trudijo razumeti, kaj želi povedati, tako se trudijo razumeti otroka, ki prihaja iz drugega okolja, z drugim maternim jezikom. V vrtcu je zaposlena pomočnica vzgojiteljice, ki obvlada albanski jezik in tako lahko pomaga pri začetnih jezikovnih ovirah. V okviru projekta »Soočenje z izzivi medkulturnega sobivanja (SIMS)« v vrtcu s svojimi metodami poučujejo slovenski jezik in sistematično spremljajo napredek v znanju jezika. Ob tem se izvajajo še

druge aktivnosti za krepitev medkulturnosti v sklopu projekta ACES. V vrtcu spodbujajo zgodnje vključevanje otrok tujcev v vrtec, saj s tem otroci lažje osvojijo slovensko besedišče in slovnico in je potem tem otrokom lažje v osnovni šoli.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, šolam, ki imajo vključene učence tujcev v prvem in drugem letu šolanja nudi ure dodatne strokovne pomoči pri učenju slovenščine. Veljavna zakonodaja (81. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja) daje normativno podlago za zagotavljanje sredstev iz državnega proračuna, tako za učenje slovenščine, kot tudi poučevanje maternega jezika za priseljene učence tujcev in dijake, vključene v redno osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje.

Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli, dopušča možnost prilagajanja ocenjevanja za te učence, kar pomeni, da se lahko prilagodijo načini in roki za ocenjevanje znanja, število ocen ter drugo. Prilagoditve za ocenjevanje znanja se upoštevajo največ dve šolski leti. Učenci so lahko ob koncu pouka v šolskem letu v katerem so prvič vključeni v osnovno šolo, neocenjeni iz posameznih predmetov in napredujejo v naslednji razred.

Tudi Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva, določa dolžnost organiziranja tečaja slovenščine za dijake, ki zaradi neznanja oziroma pomanjkljivega znanja slovenskega jezika potrebujejo in si želijo pomoč, pri čemer se upošteva strokovne ocene učiteljev o stopnji njihovega znanja in razumevanja slovenskega jezika.

V OŠ Poh. odreda je vpisanih 55 učencev tujcev (Kosovo- 41, BIH- 8, Slovaška -2, Srbija -1, Makedonija-1, Združeno kraljestvo -1, Dominikanska republika -1). 2. OŠ obiskuje v tem šolskem letu 60 tujcev (Kosovo -50, Ukrajina -4, BIH-2, Srbija -2, Hrvaška -1, Makedonija-1). Srednjo šolo Slovenska Bistrica obiskuje 23 dijakov tujcev (Kosovo -16, BIH-4, Srbija-1, Anglija -1, Slovaška -1).

Pomanjkljivo znanje oz. neznanje slovenskega jezika otrok in staršev je velika težava s katero se spopadajo v obeh mestnih osnovnih šolah. V kolikor je otrok že obiskoval vrtec teh težav ni ali pa so v manjšem obsegu. Težko pa je za tiste otroke, ki jih starši »čez noč« vpišejo v novo šolo, kjer se soočijo z drugo kulturo in jezikom.

Obseg strokovne pomoči, ki jo financira državni proračun, ni dovolj, da bi ti učenci zadovoljivo osvojili predpisan učni program, zato na osnovnih šolah izvajajo še dodatne aktivnosti od sodelovanja v projektih (Projekt UVOP – Uspešno vključevanje otrok priseljencev v vzgojo in izobraževanje, Projekt SIMS - Soočanje z izzivi medkulturnega sobivanja) do organiziranja tečajev slovenskega jezika za učence kot tudi za starše tujcev. Ob tem šole redno opozarjajo pristojno ministrstvo in dajejo predloge za lažje vključevanje otrok v učni proces in osvajanje jezika.

Tudi na Srednji šoli Slovenska Bistrica dijakom omogočajo še dodatno strokovno pomoč pri učenju slovenskega jezika. Srednja šola je prav tako vključena v projekt SIMS.

Cilji projekta SIMS so:

- izboljšanje strokovne usposobljenosti vodstvenih in strokovnih delavcev v vzgojno izobraževalnih zavodih za uspešnejše vključevanje otrok tujcev v slovenski vzgojno – izobraževalni sistem,
- implementiranje in nadgradnja rezultatov projekta »Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja. Izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev za uspešnejše vključevanje učencev in dijakov tujcev v vzgojo in izobraževanje«, izbranega na Javnem razpisu za izbor operacij »Izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev za

uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje (Uradni list št. 65/2013),

- izvajanje programa Soočanje z izzivi medkulturnega sobivanja (SIMS) v mreži 90 VIZ (15 konzorcijskih partnerjev in 75 sodelujočih VIZ), z uporabo novih pedagoških strategij in oblik dela, v okviru katerih bodo strokovni delavci izvajali dejavnosti, ki prispevajo k razvoju ključnih kompetenc otrok, staršev in vodstvenih ter strokovnih delavcev,
- priprava predloga programa dela z otroki tujcev na podlagi izvajanja programa SIMS, ki bo vseboval tudi utemeljeno priporočeno število ur učenja slovenščine za otroke tujcev in sicer za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja po vzgojno izobraževalnih obdobjih (triadah) in srednješolskega izobraževanja,
- prispevati k večji sporazumevalni zmožnosti otrok tujcev, večjim zmožnostim za uspešno izobraževanje ter boljšo socialno vključenost,
- spodbujati prožne oblike učenja ter podporo kakovostni karierni orientaciji za šolajoče se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema,
- preko vzpostavitve mreže učiteljev in svetovalnih delavcev – multiplikatorjev in mreže VIZ, vključenih v projekt – zagotoviti dolgoročnost rezultatov in izvajanje programa SIMS v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter drugih VIZ,
- preko vzpostavitve mreže v projektu sodelujočih strokovnjakov prispevati k zagotavljanju širše dostopne strokovne podpore vodstvenim in strokovnim delavcem za izvajanje programa SIMS,
- preko programa SIMS prispevati k razvijanju podpornih okolij v VIZ, k razvijanju in krepitvi podporne organizacijske kulture in klime,
- prispevati h krepitvi sodelovanja šole z družinami otrok tujcev in z lokalnim okoljem,
- ob promocijskih aktivnostih projekta prispevati h krepitvi vrednot medkulturnosti v družbi, k večji strpnosti in pozitivni naravnosti za medkulturno sobivanje,
- preko izvedbe dveh medresorskih posvetov in aktivnosti programa SIMS prispevati k medresorskemu povezovanju na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju,
- izdelava in objava poročila o rezultatih in evalvaciji projekta, z utemeljenim predlogom sistemske vključitve programa dela z otroki tujcev v vzgojo in izobraževanje,
- izvedba zaključne konference, s predstavitvijo rezultatov in evalvacije projekta širši zainteresirani javnosti.

V okviru omenjenega projekta je Srednja šola Slovenska Bistrica organizirala, dne 24.4.2019, lokalni letni posvet na temo »Vključevanje priseljencev – izziv naše lokalne skupnosti«. Na tem posvetu je bil udeležencem predstavljen tudi povzetek razprave in rezultati ankete javne tribune, ki je bila organizirana na temo »Priseljevanja tujcev«, v Slovenski Bistrici, dne 28.3.2019.

Na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica, so tujci vključeni v formalne kot tudi v neformalne programe izobraževanja. V osnovno šolo za odrasle so vključeni štiri mladoletni udeleženci, od tega so trije iz Kosova eden iz Slovaške. V srednješolskem programu za pridobitev izobrazbe je vključenih pet udeležencev. V neformalnih programih kot so Slovenski klub, dolgi program socialne aktivacije Aktivno v boljši jutri, ter drugi neformalni programi je vključenih 68 tujcev.

Pri vključevanju tujcev v naše okolje je največja težava neznanje slovenskega jezika in kulturne razlike. Priseljenci tujci tudi ne izkazujejo potrebe po integraciji v lokalno okolje.

Načrtovanje in izvajanje migracijske politike je v pristojnosti državne uprave, ki pripravlja, usklajuje in sprejema ukrepe za to materijo.

Lokalna skupnost nima nikakršnih zakonskih pristojnosti, da bi lahko v svojem lokalnem okolju vplivala na obseg priseljevanja tujcev.

Glede na težave, ki se izkazujejo v vzgojno izobraževalnih zavodih, zdravstvenih ustanovah, v upravnih zadevah in v ostalih situacijah zaradi neznanja slovenskega jezika in kulturnih razlik, mora država aktivno pristopiti k sprejetju zakonskih predpisov, ki bodo uredila ta področja.

VI. FINANČNE POSLEDICE

Obravnava tematike priseljevanje tujcev nima neposrednih finančnih učinkov na občinski proračun.

VII. PREDLOGI SKLEPOV

V zvezi z navedenim predlagamo, da Občinski svet predstavljeno gradivo obravnava, o njem razpravlja ter sprejme naslednje

SKLEPE

Občinski svet Občine Slovenska Bistrica se je seznanil s poročilom o priseljevanju tujcev, ter daje poziv Vladi R Slovenije, da pripravi spremembe in dopolnitve Zakona o tujcih in druge njemu podrejene predpise na način, da se zagotovi:

1. Sistemska ureditev učenja slovenskega jezika pred vstopom v šolo ob pričetku šolskega leta in njihova vključitev v redno šolsko delo, ko ti obvladajo slovenski jezik. Otroci morajo pred vpisom v redne programe vzgojno-izobraževalnih zavodov na intenzivnih tečajih pridobiti zadostno znanje slovenskega jezika, saj je to predpogoj za uspešno vključitev v vzgojno izobraževalni proces.
2. Ureditev načina opredelitve in višine zadostnih sredstev za preživljanje v postopkih izdaje dovoljenj za prebivanje tujcev zaradi združitve družine in naknadno preverjanje tega stanja.
3. Upravna enota mora preverjati bivalne pogoje tujcev pred izdajo dovoljenja za začasno ali stalno prebivanje. Določiti je potrebno normative glede kvadrature bivalne površine na število prijavljenih stanovalcev.
4. Sistemska ureditev obveznost družbeno koristnega dela za vse prejemnike denarno socialnih pomoči.

S spoštovanjem,

Irena JEREB
vodja Oddelka za družbene dejavnosti

Priloge:

1. Power Point predstavitev uvodničarjev na javni tribuni, dne 28.3.2019:
  - Sabina Hrovatin, podsekretarka v Uradu za migracije, Ministrstva za notranje zadeve
  - mag. Emil Trontelj, načelnik Upravne enote Slovenska Bistrica
  - Mija Javornik, predstavnica Urada za razvoj in kakovost izobraževanja, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS
  - mag. Brigita Kruder, direktorica Ljudske univerze Slovenska Bistrica;

2. Rezultati ankete opravljene na javni tribuni dne 28.3.2019;

Integracija tujcev v lokalno okolje

**Javna tribuna,
Slovenska Bistrica, 28.3. 2019**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
DIREKTORAT ZA UPRAVNE NOTRANJE ZADEVE,
MIGRACIJE IN NATURALIZACIJO

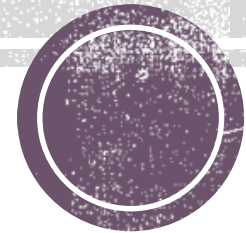
Tujci v Sl. Bistrici

Sabina Hrovatin, MNZ

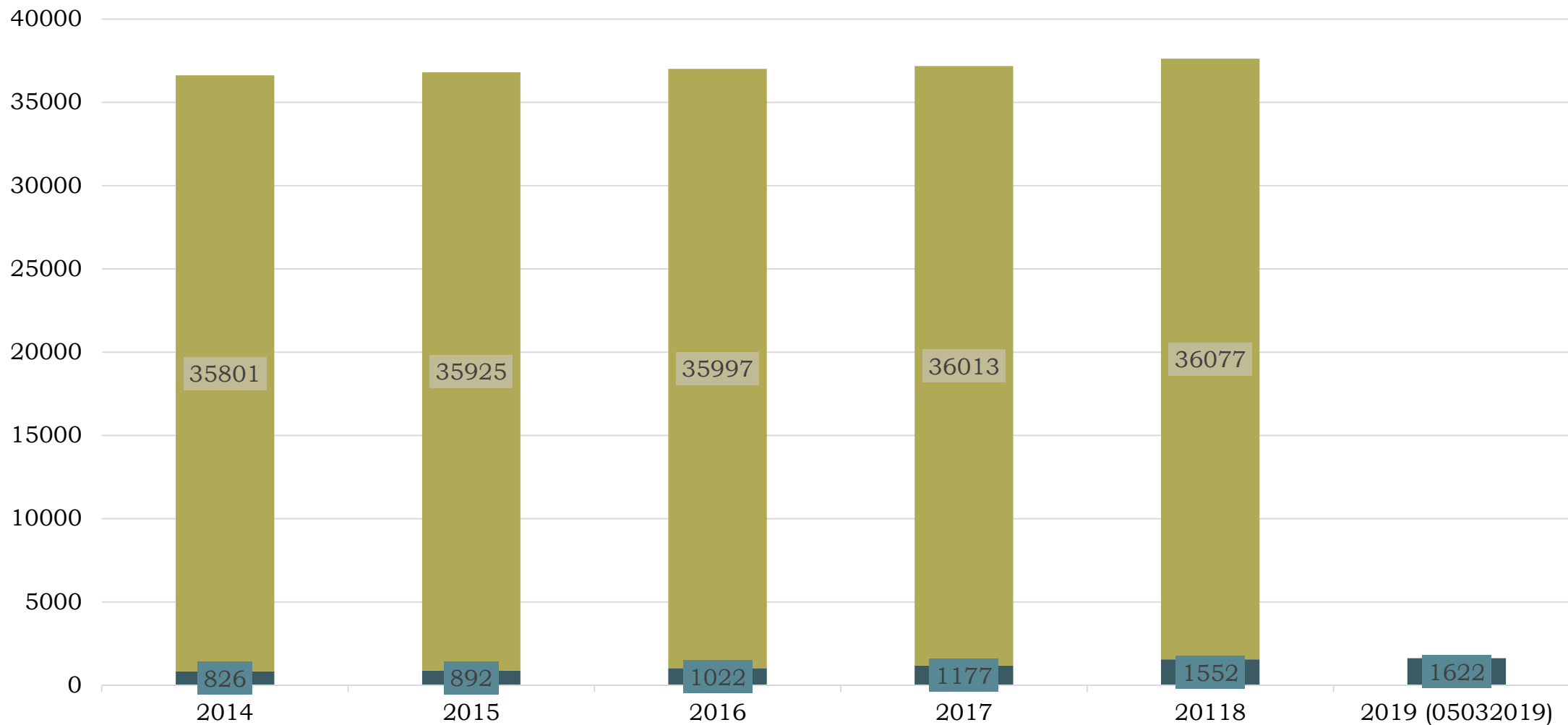
Integracija tujcev v lokalno okolje

Javna tribuna,

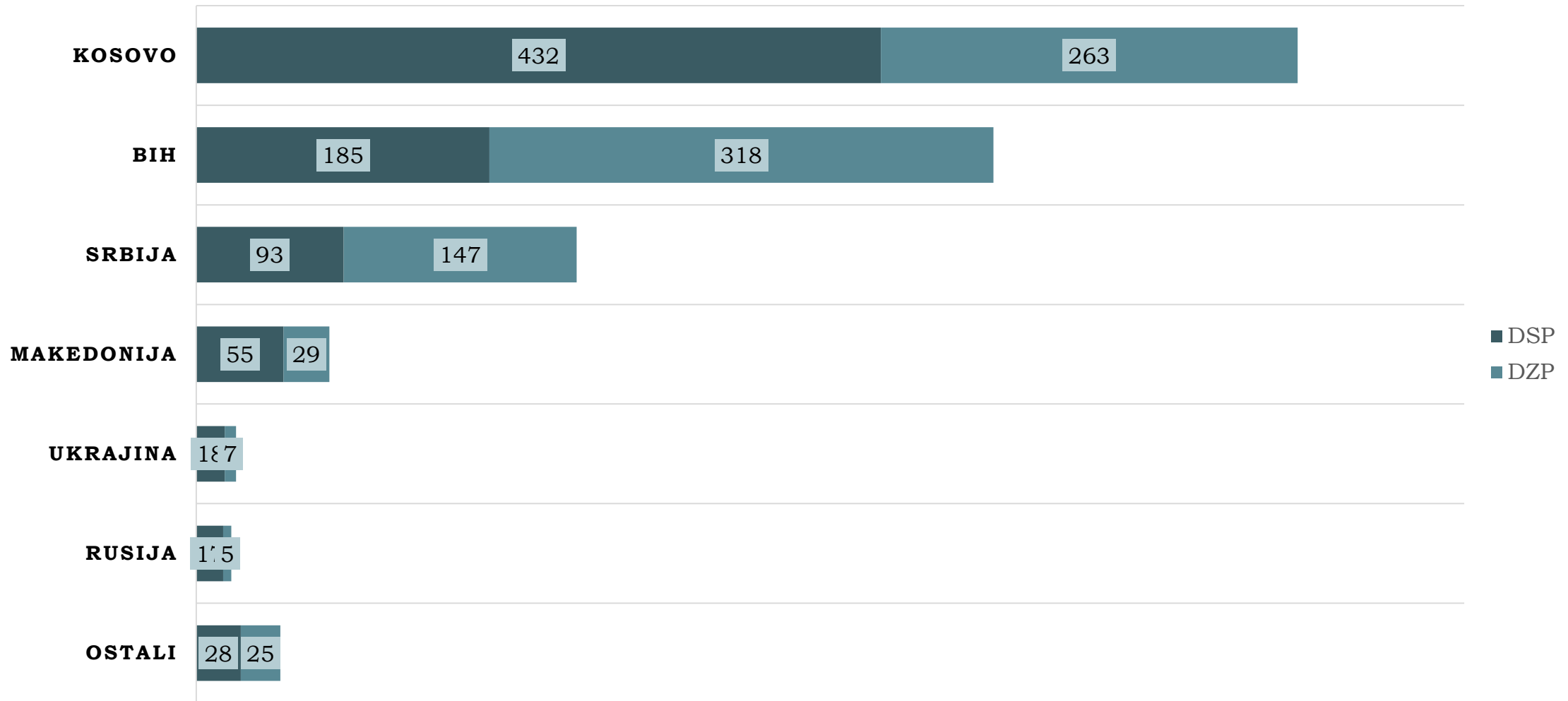
Slovenska Bistrica, 28.3. 2019

Delež tujcev (območje UE Sl. Bistrica – veljavna DP)

Nacionalnost tujcev 05032019

Podlaga

DRŽAVLJANI TRETJIH DRŽAV

- Zakon o tujcih – X. poglavje
- Uredba o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU:
  - program učenja slovenskega jezika in program spoznavanja slovenske družbe (enotni program ZIP)
  - DSP + DČ DZP, DZP 24 mes. = 180 ur
  - DZP za 1 leto = 60 ur → dodatnih 120 ur

OSEBE Z MEDNARODNO ZAŠČITO

- Zakon o mednarodni zaščiti
- Uredba o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam z mednarodno zaščito:
  - pomoč pri vključevanju v okolje: OIN, 300 + 100 ur

Svet za vključevanje tujcev

- naslednik Sveta za integracijo tujcev
- MNZ, MDDSZ, MK, MIZŠ, UOIM, SOS/MOS, ACS, NVO, migranti
- Vlada RS 2018: dvig na raven državnih sekretarjev
- novela Z-Tuj: prenos pristojnosti za vključevanje na UOIM

INTEGRACIJA PRISELJENCEV - IZZIV DRŽAVE IN LOKALNE SKUPNOSTI

mag. Emil Trontelj
Načelnik Upravne enote Slovenska Bistrica

Vloga upravne enote pri integraciji tujcev:

- Izdaja dovoljenja za začasno prebivanje
- Izdaja dovoljenja za stalno prebivanje
- Izdaja potrdil o izpolnjevanju pogojev za udeležbo v programu učenja slov.jezika oz. spoznavanja slov. družbe oz. za udeležbo v enotnem programu
- Izdaja potrdila o izpolnjevanju pogojev za brezplačni prvi preizkus znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni
- Pridobitev državljanstva

Zakonodaja

- Zakon o tujcih
- Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Pravilnik o načinu ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje
- Uredba o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije

Dovoljenje za začasno prebivanje se lahko izda tujcu iz naslednjih namenov:

- Zaposlitev ali delo
- Združitev družine
- Študij, izobraževanje, specializacije ali strokovno izpopolnjevanje ter praktično usposabljanje, mednarodne izmenjave prostovoljcev...
- Tujci slovenskega rodu
- Otroci tujcev, rojeni v RS
- Žrtve trgovine z ljudmi
- Žrtve nezakonitega zaposlovanja
- Drugih upravičenih namenov, utemeljenih razlogov ali zaradi interesa RS

Pogoji za izdajo dovoljenja za prebivanje

- Veljaven potni list
- Ustrezno zdravstveno zavarovanje
- Zadostna sredstva za preživljanje (osnovni znesek minimalnega dohodka v RS-392,75 EUR)
- Pogoji, ki so z Zakonom o tujcih določeni za izdajo posamezne vrste dovoljenja za prebivanje

Združitev družine in pravica do celovitosti družine – za družinske člane tujca se štejejo:

- Zakonec, partner v partnerski skupnosti oz. partnerski zvezi ali partner, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti
- Mladoletni neporočeni otroci tujca
- Mladoletni neporočeni otroci zakonca
- Starši mladoletnega tujca
- Polnoletni neporočeni otroci in starši tujca ali zakonca, katere je tujec ali zakonec po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati

Delež tujih državljanov v % med prebivalci v državah EU

Vir: Eurostat, podatki na dan 1.1.2018

Avstrija	15,7	Hrvaška	1,3	Poljska	0,6
Belgija	12,0	Irska	12,0	Portugalska	4,1
Bolgarija	1,2	Italija	8,5	Romunija	0,6
Ciper	17,3	Latvija	14,1	Slovaška	1,3
Češka	4,9	Litva	1,0	Slovenija	5,9
Danska	8,8	Luksemburg	47,8	Španija	9,8
Estonija	14,9	Madžarska	1,7	Švedska	8,8
Finska	4,5	Malta	14,1	Združeno kraljestvo	9,5
Francija	7,0	Nemčija	11,7		
Grčija	7,6	Nizozemska	5,8		

Delež tujih državljanov med prebivalci- izbrane občine

Vir: SI-STAT, podatek na dan 1.7.2018

Občina	Delež v %	Občina	Delež v %
Celje	11,1	Žalec	5,5
Rogaška Slatina	8,1	Zreče	4,9
Krško	7,9	Slovenska Bistrica	4,2
Hoče-Slivnica	6,9	Ruše	3,6
Slovenske Konjice	6,7	Rače-Fram	2,7
Ptuj	6,2	Kidričevo	2,5
Kamnik	5,6	Poljčane	2,0

Veljavna dovoljenja za prebivanje ter **potrdila o prijavi prebivanja**

Vir: MNZ, podatek na dan 31.12.2018

Država	Število veljavnih dovoljenj	Država	Število veljavnih dovoljenj
Bosna in Hercegovina	79.505	Bolgarija	5034
Kosovo	21930	Ruska federacija	3356
Srbija	18475	Ukrajina	3284
Makedonija	14491	Italija	3238
Hrvaška	12233	Kitajska	1382

Začetna integracija priseljencev

- Program učenja slovenskega jezika in seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditvijo
- 60, 120 ter 180-urni programi učenja (odvisno od vrste izdanega in veljavnosti dovoljenja v RS)
- Brezplačni prvi preizkus znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni
- Izbrani izvajalec programa v našem lokalnem okolju: Andragoški zavod Maribor-Ljudska univerza, Maistrova ulica 5, Maribor

Integracija tujcev v lokalno okolje

**Javna tribuna,
Slovenska Bistrica, 28.3. 2019**

Vaš logotip

Vključevanje otrok priseljencev v VIZ

Mija Javornik
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Integracija tujcev v lokalno okolje

Javna tribuna,

Slovenska Bistrica, 28.3. 2019

Pripeljimo svet v učilnice in učilnice odprimo svetu

Izobraževanje in šola imata ključno vlogo pri vključevanju otrok priseljencev v novo okolje.

Temeljne podlage:

- Strategija vključevanja otrok, učencev in dijakov migrantov v sistem vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (2007).
- Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole (2012).
- Kodeks medkulturnega dialoga za izobraževalce odraslih (2010).

Zakonske podlage

Zakon o osnovni šoli

Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli

Zakon o gimnazijah

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja

Zakon o tujcih

Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb

Zakon o mednarodni zaščiti

Pravilnik o tečaju slovenščine za dijake v SŠ

Spodbudno učno okolje

Šolajoči imajo pravico do optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, rasno, etnično in narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo oziroma invalidnost ter omogočanje razvoja in do doseganja čim višje ravni ustvarjalnosti (2. člen [Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja](#)).

MIZŠ je pripravilo vsebine namenjene vsem javnostim, da pridobijo uporabne informacije glede vključevanja otrok priseljencev v sistem vzgoje in izobraževanja v Sloveniji:

http://www.mizs.gov.si/si/varno_in_spodbudno_ucno_okolje/spodbudno_ucno_okolje/vkljucevanje_priseljencev_v_sistem_vzgoje_in_izobrazevanja/

Integracija tujcev v lokalno okolje, javna tribuna, Slovenska Bistrica

Sistem vključevanja šolajočih v VIZ

PRAVNO-FORMALNI VIDIK VKLJUČEVANJA

- MNZ obvesti MIZŠ o številu otrok in lokaciji namestitve. MIZŠ preveri možnost vključitve otrok v posamezno šolo in o ustreznosti obvesti MNZ.
- MNZ obvesti zakonite zastopnike/skrbnike o ustrezni šoli, le-ti v skladu s pooblastili izpeljejo postopek vpisa.
- Če vrtec/šola potrebuje pomoč pri prepoznavanju tujih listin o izobraževanju oziroma o določenem tujem šolskem sistemu, se lahko za pomoč obrne na [ENIC-NARIC center](#) na MIZŠ.

Pred prihodom otroka v vrtec/šolo se opravi pogovor s starši oziroma zakonitim zastopnikom ali skrbnikom otroka. Pri razgovoru sodelujejo tudi predstavniki pooblašene institucije.

PEDAGOŠKI VIDIK VKLJUČEVANJA – dvostopenjski model vključevanja

Vir: Madruša Jelen M. (2015): Priročnik za izvajanje programa Uspešno vključevanje otrok priseljencev v vzgojo in izobraževanje(UVOP)

Razpisi, sofinancirani iz evropskih strukturnih skladov:

- Vključevanje otrok migrantov v vzgojo in izobraževanje (2008-2011)
- Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja (2013-2015)
- Razvoj učnih gradiv na področju slovenščine kot drugega tujega jezika (2014-2015)
- Krepitev socialnih in državljanskih kompetenc strokovnih delavcev (2016-2021)

Za vodstvo vrtca

- Kako seznaniti strokovne delavce v vrtcu o vključevanju otrok priseljencev?
- Kako seznaniti starše o vključevanju otrok priseljencev in njihovih družin?
- S katerimi aktivnostmi lahko vodstvo vrtca spodbudi uspešno vključevanje otrok priseljencev in njihovih družin?
- Kako pomagati v vrtcu staršem otroka priseljenca?
- Kako prisotnost otroka priseljenca v vrtcu vpliva na izvajanje programa?

Za vodstvo šole

- Kako seznaniti starše o vključevanju novih učencev in njihovih družin?
- Kako je z zagotavljanjem subvencionirane šolske prehrane otrokom prosilcem za mednarodno zaščito in otrokom beguncem?
- Kakšno podporo nudi MIZŠ pri učenju slovenščine za otroke priseljence v osnovni šoli?
- Kako poteka učna pomoč in dopolnilni pouk za otroke priseljence v osnovni šoli?
- Kako poteka vključevanje otrok priseljencev v jutranje varstvo in podaljšano bivanje?
- Kakšno podporo nudi MIZŠ pri učenju slovenščine za dijake priseljence v srednji šoli?
- Kako postopamo, če šola potrebuje pomoč pri prepoznavanju tujih listin o izobraževanju?

Za vzgojitelje

za učitelje

- Kakšno podporo lahko vzgojitelj v vrtcu nudi otrokom priseljencem?
- Kako seznaniti starše o vključevanju otrok priseljencev in njihovih družin?
- Kdo lahko vrtcu pomaga pri informiranju staršev?
- Kako pomagati otroku priseljencu v vrtcu?
- Kako pomagati v vrtcu staršem otroka priseljenca?

- Kakšno podporo nudi MIZŠ pri učenju slovenščine za otroke priseljence v osnovni šoli?
- Kako seznaniti starše o vključenih novih učencih in njihovih družinah?
- Kdo lahko šoli pomaga pri informiranju staršev?
- Kako poteka učna pomoč in dopolnilni pouk za otroke priseljence v osnovni šoli?
- Kako poteka vključevanje otrok priseljencev v jutranje varstvo in podaljšano bivanje?
- Kakšno podporo nudi MIZŠ pri učenju slovenščine za dijake priseljence v srednji šoli?

Vizija MIZŠ:

zagotoviti dovolj obsežen, kakovosten pouk slovenščine kot drugega jezika, ki ob vključitvi otroka v VIZ poteka v intenzivni (strnjeni) obliki (1. leto), kasneje (v nadaljevanju istega leta) pa glede na njegove jezikovne potrebe kot dodatna jezikovna pomoč in je v nadaljnjih dveh letih v obliki prilagoditev vpet tudi v redni pouk oz. v vrtcu v druge vrtčevske dejavnosti".

Na področju SŠ izobraževanja: model začetnega pouka slovenščine tudi v pravnih podlagah že ustrezno umeščen (Pravilnik o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah)

na področju predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja ustrezna pravna dokumentacija (Pravilnik) v pripravi.

V pripravi štirje učni načrti za začetni pouk slovenščine za predšolsko vzgojo ter prvo, drugo in tretje vzgojno-izobraževalno obdobje.

Nastajajoči učni načrti pomenijo poskus približevanja pogojem učenja novega jezika.

Vzporedno **poteka nacionalna evalvacijska študija** Evalvacija modelov učenja slovenščine (tekoči projekt, 2018–2019).

Hvala za vašo pozornost.

Vzgoja in izobraževanje: stanje, izzivi, težave, predlogi

mag. Brigita Kruder, direktorica LU

Integracija tujcev v lokalno okolje

Javna tribuna,

Slovenska Bistrica, 28.3. 2019

Vrtec Otona Župančiča- stanje

- Enote vrtca v Slovenski Bistrici trenutno obiskuje 42 otrok priseljencev in 2 v drugih občinah.
- Otroci so integrirani v različno starostne skupine kot tudi na različne lokacije enot: SONČEK (15 otrok), dislocirana enota Sončka-Ozka ulica (5), CICIBAN (21)
- Albansko govoreča vzgojiteljica
- Vključevanje multiplikatorke v okviru projekta SIMS
- Aktivno vključevanje staršev (vabila in zgibanke v albanskem jeziku)
- Tečaji slovenščine za starše

- Število vpisanih otrok v posameznem oddelku
  - Cilj je 2 (začetek šolskega leta), ob koncu tudi do 5
- Ure prisotnosti multiplikatorke
- Sodelovanje s starši
- Sistemizacija delovnega mesta
- Izobraževanje in usposabljanje vzgojiteljev

Vrtec Otona Župančiča

Izzivi...
predlogi...
ukrepi...
težave...

OŠ Pohorskega odreda - stanje

- **55 učencev priseljenci, od skupaj 852 učencev na šoli**
- Učenci s „statusom“
  - Od tega 8 učencev prvo leto in 16 učencev drugo leto
  - Individualni načrti za spremljanje napredka
  - Dodatne ure za učenje jezika in učno pomoč
  - Po dveh letih so obravnavani enako
- Države: Kosovo 41, BIH 8, Slovaška 2, Srbija 1, Makedonija 1, Združeno kraljestvo 1, Dominikanska republika 1;
- Učna pomoč v okviru javnih del (zagotavlja občina)
- Projekt SIMS (vključeni učenci in učitelji)

- **Sistemske urediti učenje slovenščine pred vstopom v šolo**
- **Učenec se v redno šolsko delo vključi po 1-2 letnem obdobju prilagajanja, ko obvlada jezik**
- Ker jih je veliko, lahko medsebojno komunicirajo v maternem jeziku
- **Omejiti število na oddelek**
- **Aktivacija celotnih družin za učenje slovenščine**
- Integracija (tujci) in sobivanje (večinsko prebivalstvo)
- Otroci so otroci (želje, strahovi, potrebe, sposobnosti....)

OŠ Pohorskega odreda

Izzivi...
predlogi...
ukrepi...
težave...

2. OŠ - stanje

- **60 učencev priseljenci, od skupaj 456 učencev na šoli**
- Šola posreduje podatke o otrocih priseljencev (1. in 2. leto bivanja) na MIZŠ in pridobi dodatne ure
- Programi so projektno financirani (UVOP in SIMS)- ni kontinuitete
- Organizacija tečajev za starše (2016/2017, 2017/2018)
- Otroci stalno prihajajo, tudi med šolskim letom
- Države iz katerih prihajajo: Kosovo 50, Ukrajina 4, BIH 2, Srbija 2, Hrvaška 1, Makedonija 1;

- **Sistemske** urediti vključevanje otrok v izobraževalni sistem po celotni vertikali
- **Sistemizirati delovno mesto** učitelja slovenskega jezika – pomoč in spremljava po vertikali
- **Učenje jezika** predpogoj za učence in starše ter pogoj za pridobitev pravic
- „**Verodostojnost listin**“ / spričeval
- **Urediti „status“ prevajalcev**, ki sodelujejo s šolo
- **Zaščita otrok** in humano ravnanje
- Organizacija tečajev slovenskega jezika za učence med počitnicami
- Aktivno vključevanje v projekte MIZŠ za priseljence

2. Osnovna šola

Izzivi...
predlogi...
ukrepi...
težave...

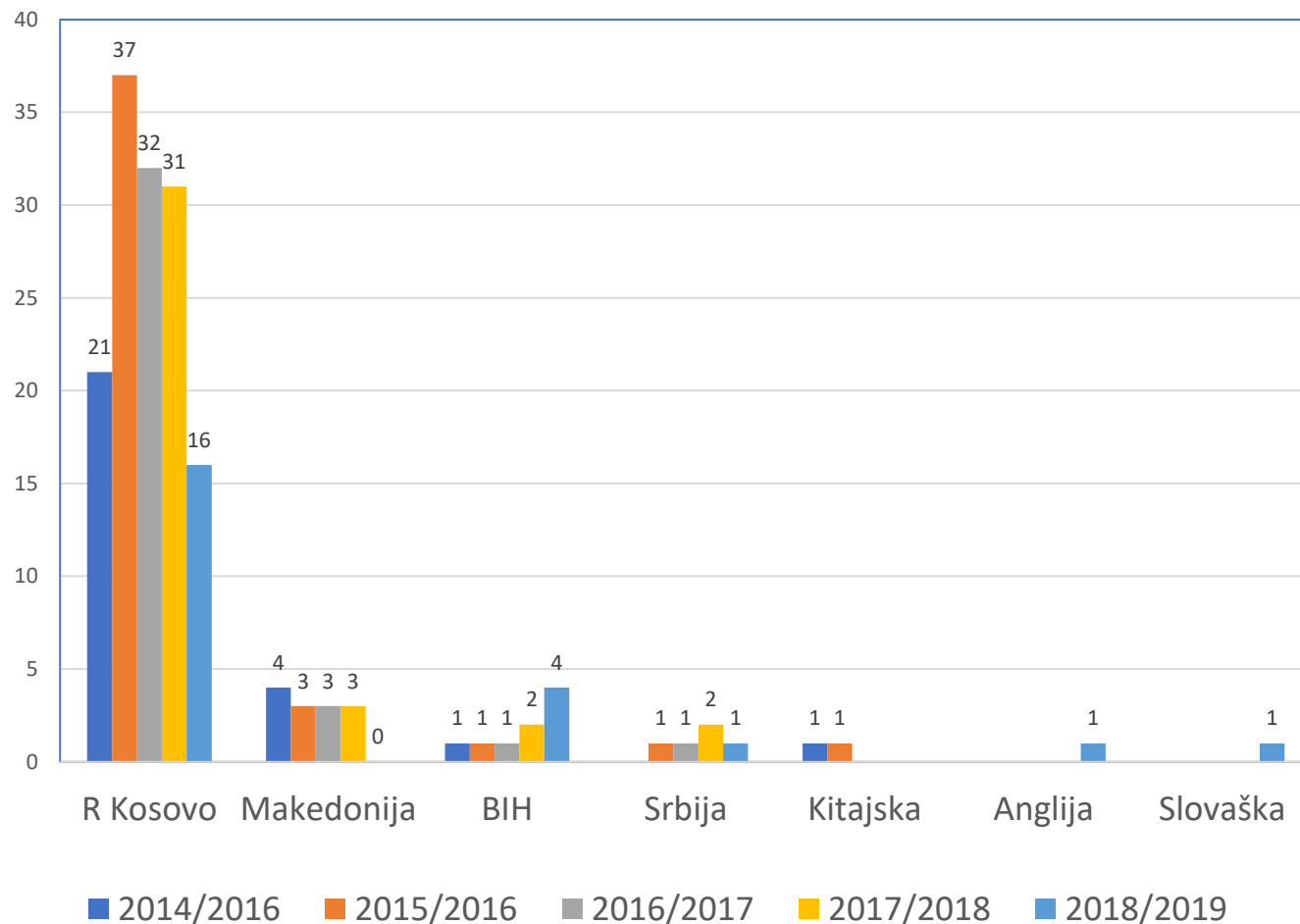

Srednja šola Slovenska Bistrica- stanje

Število dijakov priseljencev od 2014 - 2019

Kdo so dijaki priseljenci?

- v SŠ prihajajo „direktno“ iz tujine/Kosova ali
- so se šolali že v OŠ, eno ali več let.

Razlog priseljevanja

Ekonomske migracije, posledično združevanje družin ali preselitve.

Težave in izzivi:

- neznanje slovenskega jezika: težave pri sporazumevanju in učenju;
- individualne razlike med dijaki (kulturne, starostne ...), delovna praksa dijakov;
- večje število dijakov priseljencev v enem oddelku (ovira za hitrejše učenje SLO);
- nezadostna podpora države pri učenju slovenskega jezika, ki je večleten proces (do 7 let);
- brez strategije za delo z dijaki priseljenci (in starši) na nivoju države.

Ukrepi:

- razvoj lastne prakse v 10-tih letih
(učenje iz lastnih izkušenj, samo/izobraževanje zaposlenih);
- razvijanje šolskih navad in izpolnjevanje šolskih obveznosti (učne težave, različno predznanje ...) pomen **JAVNIH DEL!**
- **aktivno sodelovanje v projektu SIMS**
pri razvoju strategije dela z dijaki priseljenci v sodelovanju z MIZŠ manj uspešni

Predlogi (za lokalno okolje):

- **prizadevanja za oblikovanje učinkovitih pogojev priseljevanja s strani države:**
  - znanje slovenščine za vključevanje v delo
  - večja podpora pri učenju slovenščine v šolah (normativna ureditev dela s priseljenci za učenje slovenščine in za učno podporo)
  - starostna in časovna omejitev za vpis v srednjo šolo
  - podpora pri učenju slovenskega jezika za starše/mame (pogoj za pridobitev/podaljšanje vize?!);
- **vzpostavitev medkulturnega centra**

Ljudska univerza Slovenska Bistrica

- **Osnovna šola za odrasle**
  - Mladoletni udeleženci (3 Kosovo, 1 Slovaška)
- **Srednješolski programi za pridobitev izobrazbe** (5 udeležencev)
- **Neformalni programi izobraževanja**
  - Slovenski klub (študijski krožek) 62 udeleženk, 2 skupini zahtevnosti
  - Dolgi program socialne aktivacije Aktivno v boljši jutri (skupaj 3 udeleženke)
- **Središče za samostojno učenje**
  - Učenje jezika s pomočjo interaktivnih programov (slovenščina, nemščina)
- **Drugi neformalni programi, prostovoljski center za vse generacije** (3 udeleženci)

- **Projekt Temeljne in poklicne kompetence** (zip in izpiti iz slovenščine, v letu 2020)
- **Slovenski klub - edina (neformalna) oblika aktivacije in vključevanja žensk v okolje**
- Preslabo poznavanje kulture (ženske!)
- Pomanjkanje želje in potrebe po integraciji
- Nizka intelektualna/izobrazbena raven priseljencev (OŠ) Spričevala!!!
- Ohranjanje oddelka OŠO
- **Znanje slovenskega jezika kot pogoj za trajnejše bivanje (zip v lokalnem okolju)**
- **Aktivna integracija**
- Socialni transferji / statusi / Aktivna vključitev v družbo

Ljudska univerza Slovenska Bistrica

Izzivi...
predlogi...
ukrepi...
težave...

Zaključki:

Jezik - slovenščina

Osnovni pogoj za učinkovito sporazumevanje

Projekti;
časovno in
finančno omejeni

**Aktivno sobivanje - medkulturno
okolje**

**Sistemska ureditev celotnega
področja Vzgoje in
izobraževanja**

Normativi,
vključevanje,
število, ure...

Javna dela
Občina
Slovenska
Bistrica

**Vzpostavitev
medkulturnega centra**
(Slovenci v zamejstvu)

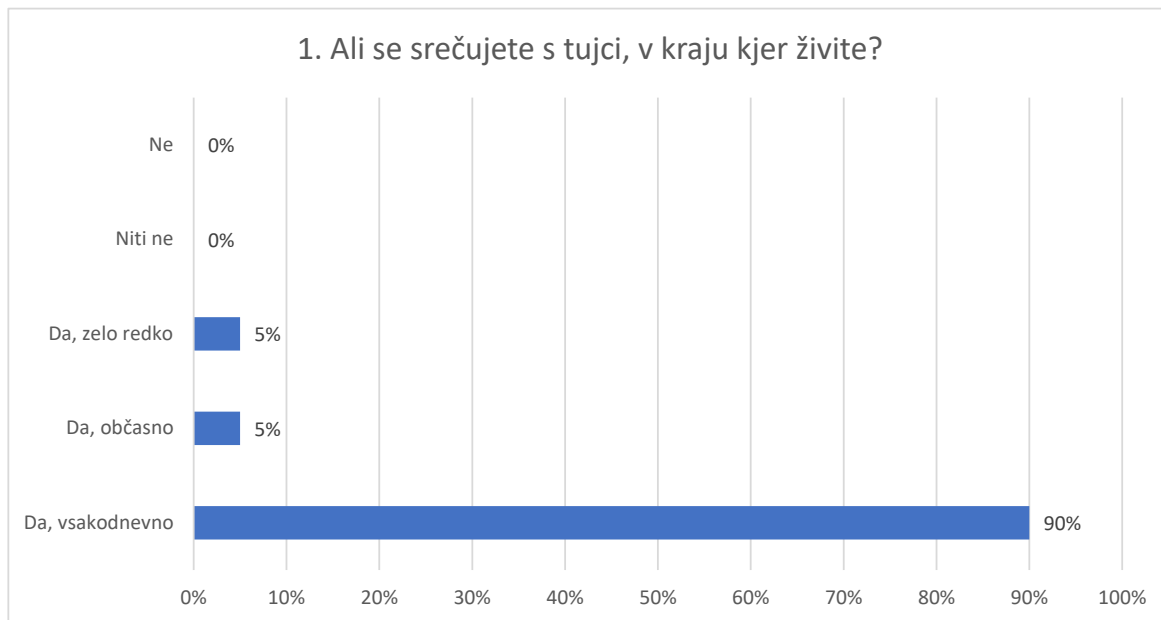
Integracija tujcev v lokalno okolje, javna tribuna, Slovenska Bistrica

**Nizka izobrazbena struktura
staršev in nespodbudno socialno
okolje**

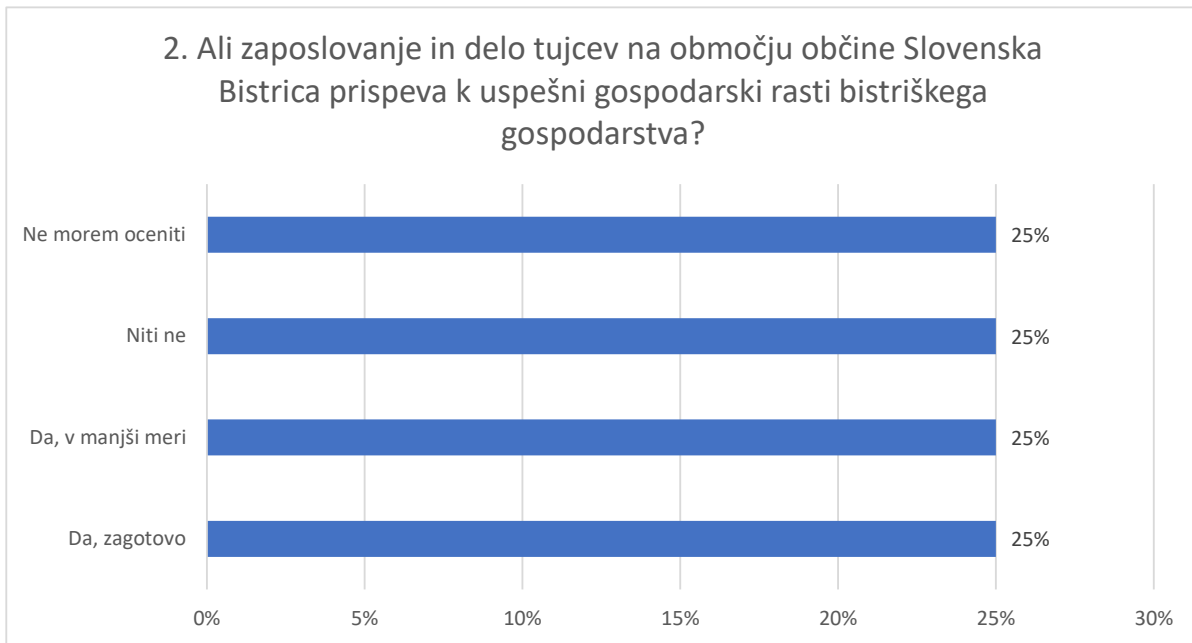

REZULTATI ANKETE

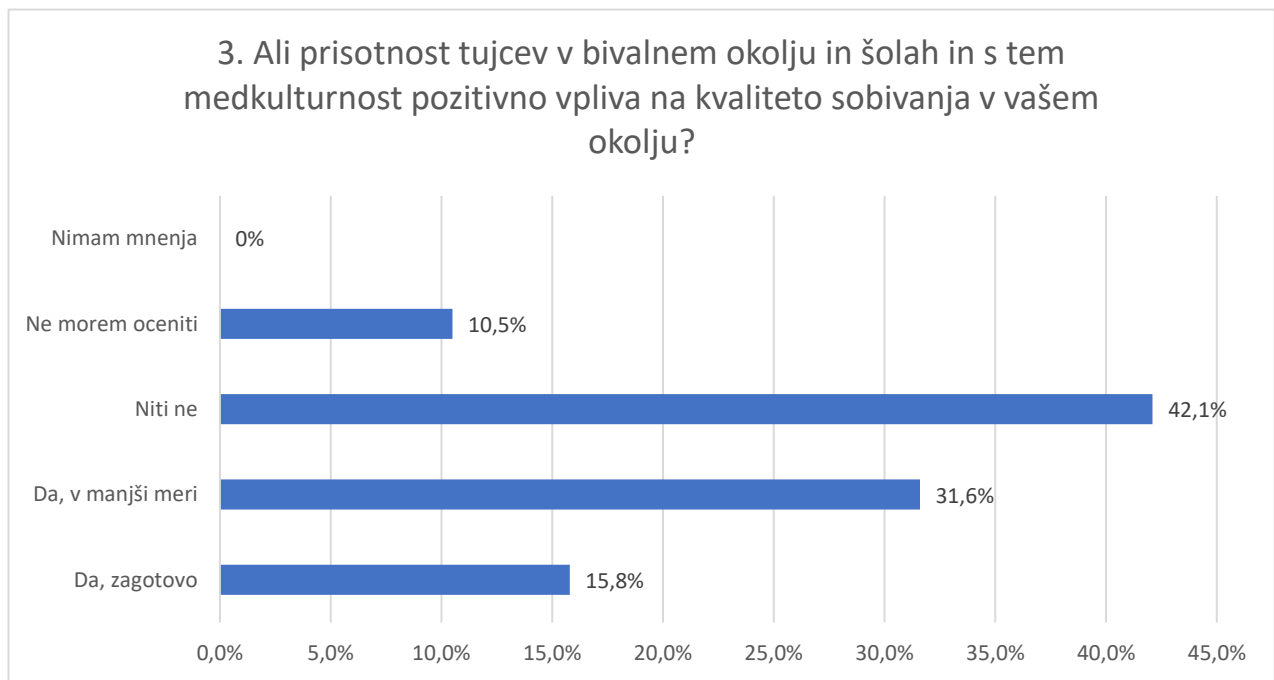
Da, vsakodnevno	90%
Da, občasno	5%
Da, zelo redko	5%
Niti ne	0%
Ne	0%

Da, zagotovo	25%
Da, v manjši meri	25%
Niti ne	25%
Ne morem oceniti	25%

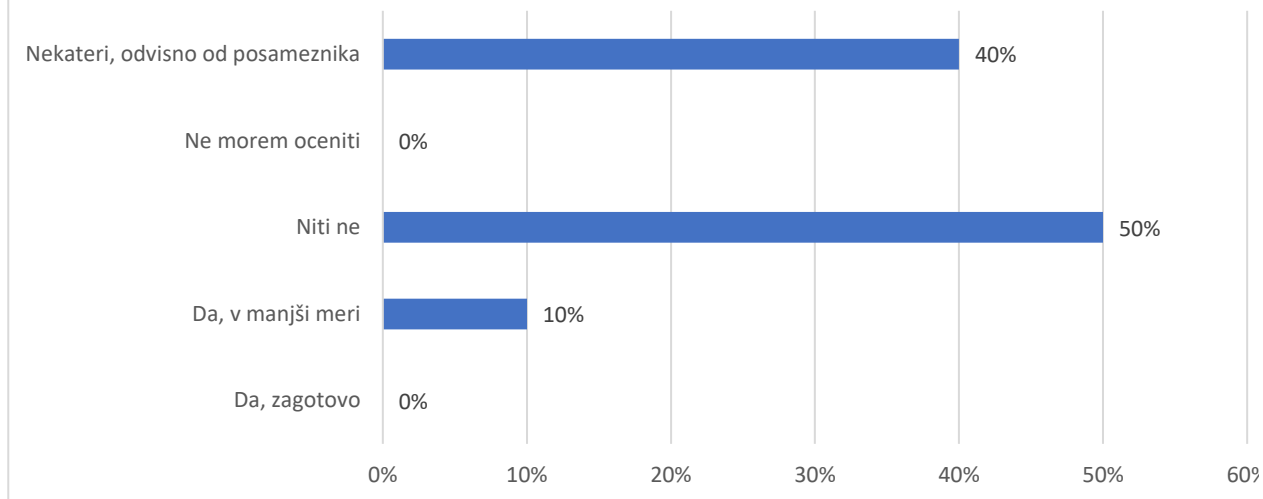

Da, zagotovo	15,8%
Da, v manjši meri	31,6%
Niti ne	42,1%
Ne morem oceniti	10,5%
Nimam mnenja	0%

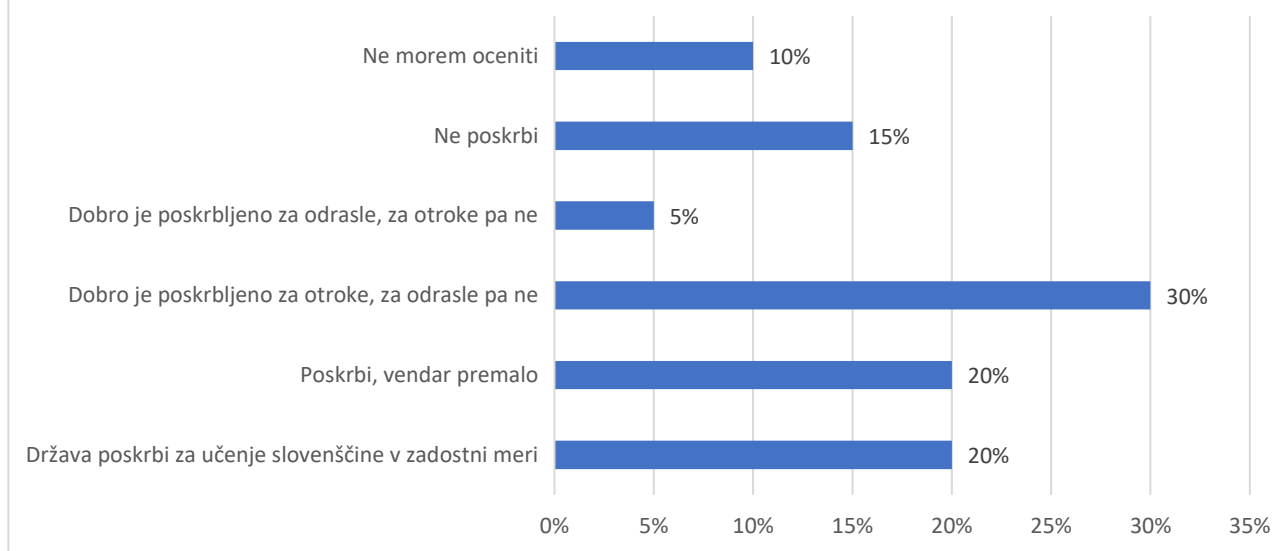
Da, zagotovo	0%
Da, v manjši meri	10%
Niti ne	50%
Ne morem oceniti	0%
Nekateri, odvisno od posameznika	40%

4. Ali ocenjujete, da se tujci dovolj trudijo za njihovo čim hitrejšo vključitev v lokalno okolje (zaposlitev, znanje slovenskega jezika, kulturne in druge prostoračasovne aktivnosti)?

Država poskrbi za učenje slovenščine v zadostni meri	20%
Poskrbi, vendar premalo	20%
Dobro je poskrbljeno za otroke, za odrasle pa ne	30%
Dobro je poskrbljeno za odrasle, za otroke pa ne	5%
Ne poskrbi	15%
Ne morem oceniti	10%

5. Kako država poskrbi za učenje slovenskega jezika in izobraževanje tujcev?

Asimilacija, ne integracija

Je bilo veliko že povedanega na sami diskusiji. Morda bi morali mlajši občani bolj poznati njihovo kulturo - za boljše sporazumevanje.

Kdaj bo nov posvet?

Nujne so sistemske rešitve za vse prebivalce, ne samo tujce.

Od tujcev zahtevati isto, kot od nas zahteva celoten šolski sistem, vključno s procesom zaposlovanja...če imajo tujci privilegije, si jih zaslužimo tudi mi.

Pogoj za izdajo dovoljenja za prebivanje opravljen tečaj iz slovenskega jezika.

Postaviti kvote izdanih dovoljenj. Sistemsko urediti učenje slovenskega jezika. Poskrbeti za preprečevanje koncentracije tujcev v manjših krajih.

Potreben je strpen dialog in predvsem izboljšanje znanja slovenščine pri priseljencih.

Potrebno je omejiti priseljevanje.

Rečeno je bilo, da so tujci upravičeni do tečajev slovenščine. Zakaj to ni obvezno?

Socialni transferji v višini transferjev v državi, od koder prihaja tujec.

Sprememba zakonodaje.

Upravna enota naj bolj na široko preverja dejansko prebivališče na podlagi 18. člena zakona o prijavi prebivališča. Tudi na pobudo občine.

V lokalnem okolju mora biti več strpnosti za sobivanje, ker tudi tujci so prijatelji in se trudijo po najboljših močeh.

Več izobraževanja odraslih, obvezno izobraževanje.

Vsak naj se postavi v vlogo priseljenca. Kako so se počutili naši babice in dedki, ko so šli v tujino za boljši kruh? Tudi tile naši priseljenci si želijo samo boljšega življenja.

Vzpostaviti pogoj določenega znanja slovenščine pri podaljšanju dovoljenj za prebivanje tujcev.

Zakonodaja naj uredi obveznost znanja slovenskega jezika.